

Fylkesmannen i
NORDLAND

Kommunal planlegging

Bodø oktober 2017

- vinner til Nordlands beste

Fra byplanlegging til samfunnsplanlegging

INNHOOLD

Forord	3
Nasjonale forventningers rolle i plansystemet	5
Gode og effektive planprosesser	7
Enklere regelverk og bedre samarbeid	7
Måltrettet planlegging	8
Økt bruk av IKT i planleggingen	10
Regjeringens forventninger	11
Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling	13
Et klimavennlig og sikkert samfunn	13
Aktiv forvaltning av natur- og kulturminneverdier	14
Fremtidsrettet næringsutvikling, innovasjon og kompetanse	15
Regjeringens forventninger	17
Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder	19
Samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging	19
Et fremtidsrettet og miljøvennlig transportsystem	20
Levende by- og tettstedssentre	21
Helse og trivsel	21
Regjeringens forventninger	23

Ulike typer planer

Planer som styringsverktøy

- **Aktuell og relevant**
- **Prioritert**
- **Finansiert**

Styringsdialogen stat - kommune

- **Enhetsstat**
- **Flernivåstyring**
- **Kommuner er autonome/selvstendige**

- **Kommunen produserer tjenester**
- **Gjennomfører nasjonal politikk**

Statens styringsvirkemiddel

- **Pedagogiske**
 - Retningslinjer, veiledere
- **Økonomiske**
 - Øremerkede midler
 - Satsninger
- **Juridiske**
 - Pålegg i lov (folkehelse, beredskap)
- **Organisatoriske**
 - Oppgavefordeling
 - Kommunereform/samhandlingsreform

Styrkning av lokalt selvstyre

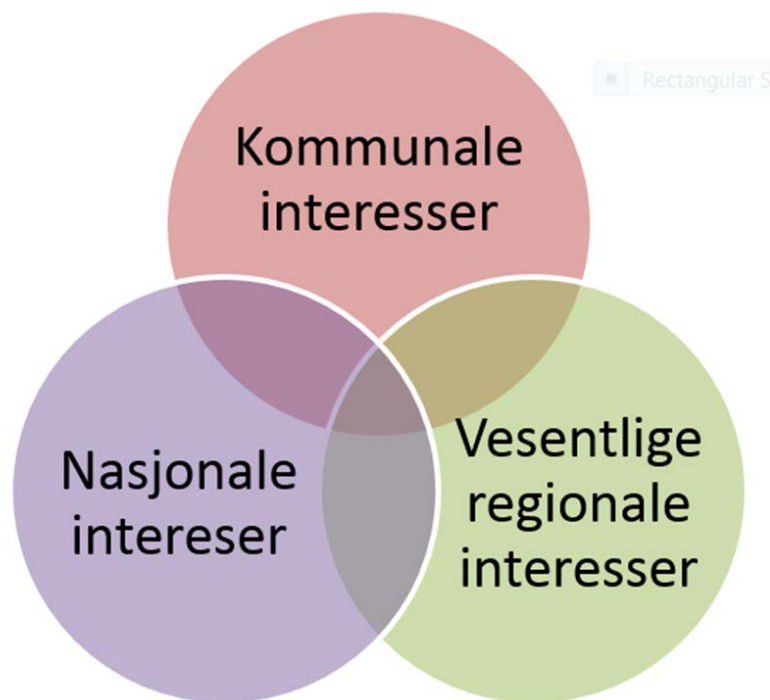
- **Grunnlovsendring 2016**
- **Fra 1. januar 2018**
 - **Klageinstansens kompetanse**
 - Endringer forvaltningsloven
 - **Tvistemålsloven**
 - Søksmålsrett
 - **Plan- og bygningsloven**
 - Lovligheten av innsigelser

Plansystemet pbl.

	Juridisk bindende	Retningsgivende
Nasjonalt -staten	<p>Lov/forskrift</p> <p>Statlig planbestemmelse (SPB)</p> <p>Statlige arealplaner</p>	<p>Nasjonale forventninger</p> <p>Statlige planretningslinjer (SPB)</p> <p>Rundskriv/veileder/håndbøker</p> <p>Stortingsmeldinger</p>
Regionalt - fylket	<p>Regional planbestemmelse</p>	<p>Regional planstrategi</p> <p>Regionale plan - Fylkesplaner</p>
Lokalt -kommunen	<p>Kommuneplanens arealdel</p> <p>Områderegulering</p> <p>Detaljregulering</p>	<p>Kommunal planstrategi</p> <p>Kommuneplanens samfunnsdel</p> <p>Tema/sektoerplaner</p>

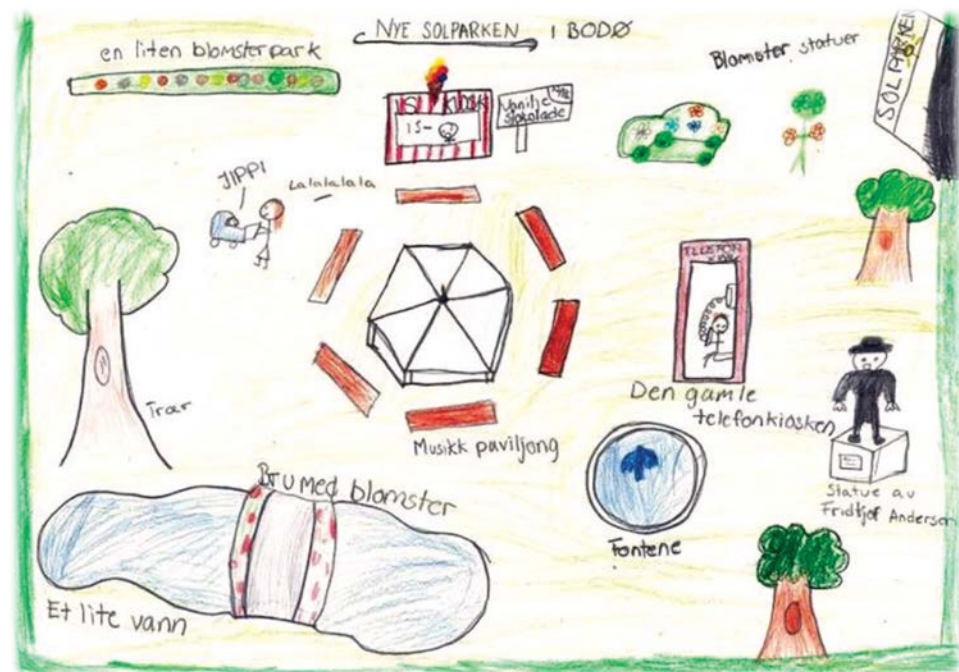
Planlegging skal

- Samordne stat, region og kommune
- Samarbeidsrett/- og plikt for forvaltningen

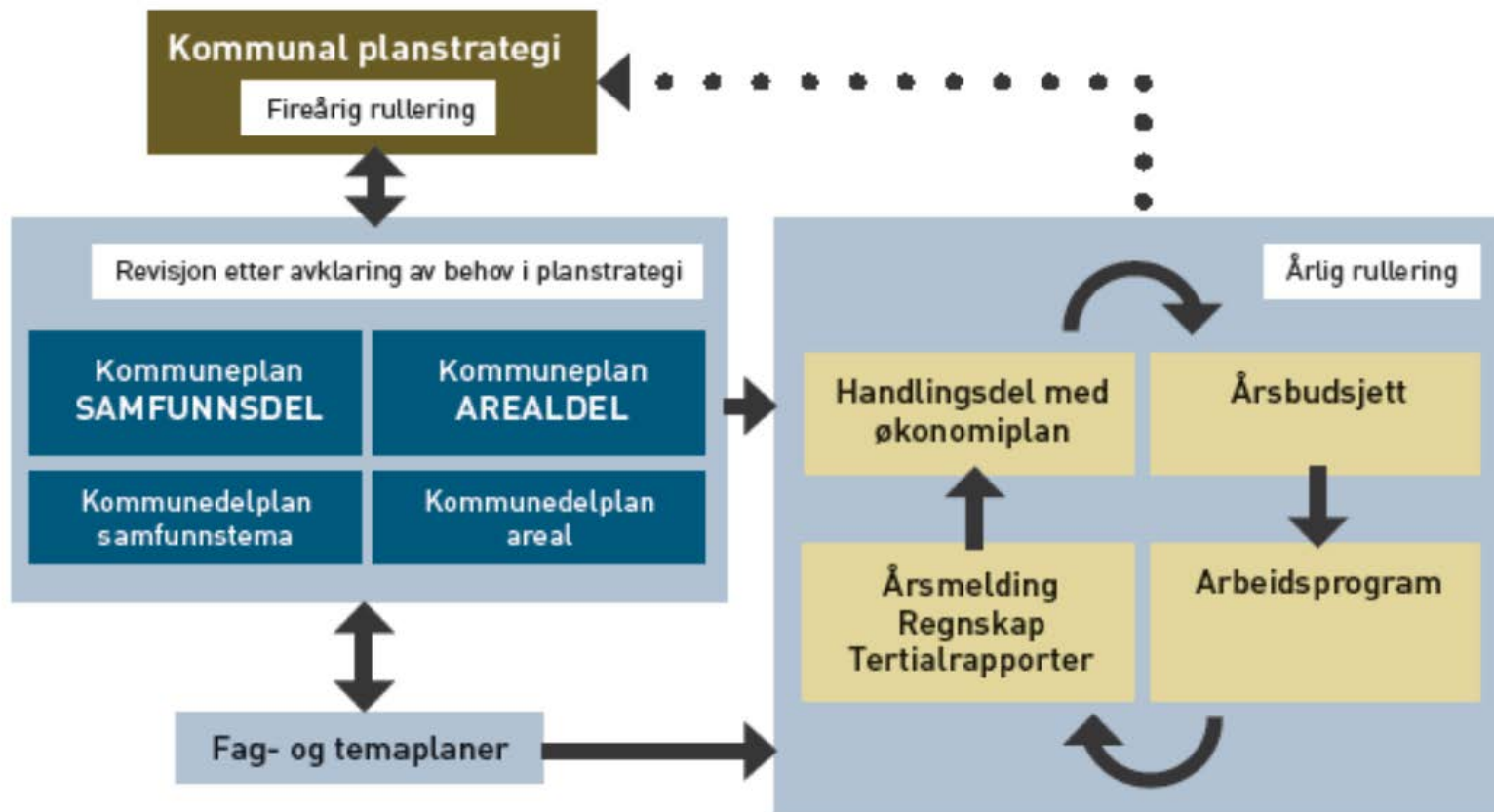
Planer i kommunene

- **Kommuneloven**
 - Budsjett, økonomiplan
- **Plan- og bygningsloven**
 - Plansystem
- **Særlover**
 - Beredskap
 - Folkehelse
 - Idrett/kultur
 - Helse m.m.

- vinner til Nordlands beste

Det kommunale plansystemet

“Årshjulet” og “fireårshjulet”

Skjematisk framstilling av
“fireårshjulet” og “årshjulet”
i det kommunale plan-
systemet. Kilde: T-1494

Et system for målstyring

- **Status (hvor er vi)**
 - **Langsiktige visjoner (hvor vil vi)**
 - **Tydelige mål (hvordan skal vi oppnå dette)**
 - **Virkemiddel (hva skal vi gjøre)**
 - **Ansvar (hvem skal gjøre)**
-
- **Systematisk måling og rapportering av resultater**

Fordeler med plansystemet

Rasjonelt målstyringsystem:

- Ulike typer planer til ulike behov
- Planhierarki
- Utredningskrav - KU, KVV
- Bestemmelser om medvirkning, samarbeid og deltakelse
- Beslutningsmyndighet
- Hvordan løse konflikter
- Rettsvirkninger
- Klagerett

- «Best» mulige løsninger
- Åpenhet og legitimitet
- Forutsigbarhet
- Rettssikkerhet

Trender

- **Sentralisering**
- **Demografi**
 - befolkningsutvikling
 - Innvandring
 - Eldrebølge
- **Sosial ulikhet i helse**